

Kommunfullmäktige

Svar på motion av Andreas Exner, Anders Alftberg och Martin Sörbom (SD): Motion: Narkotikahundar

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta

Att **bifalla** motionen.

Sammanfattning

Andreas Exner, Anders Alftberg och Martin Sörbom (SD) har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2022-06-22 lämnat in förslaget att aktuella nämnder initierar en revidering av berörda dokument så att bruket av upphandlade narkotikahundar möjliggörs på Borås Stads för-, grund- och gymnasieskolor samt att Kommunstyrelsen initierar en upphandling för att möjliggöra sök med privata aktörers narkotikahundar.

Motionen har skickats på remiss till Förskolenämnden, Grundskolenämnden, Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och Individ- och familjeomsorgsnämnden för yttrande. Yttrande har även inhämtats från stadsjuristen Anna Lidskog.

Samtliga remitterade nämnder har beslutat att avstyrka remissen.

I stadsjuristens yttrande framkommer att det finns juridiska förutsättningar för att med hjälp av privat aktör söka efter narkotika i Borås Stads skolor under beaktande av vissa aspekter.

Ärendet i sin helhet

Andreas Exner, Anders Alftberg och Martin Sörbom (SD) har vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2012-06-22 lämnat in en motion om att Kommunstyrelsen initierar en upphandling för att möjliggöra narkotikasök med privata aktörer vid Borås Stads för-, grund- och gymnasieskolor samt att aktuella nämnder initierar en revidering av berörda dokument så att bruket av privata narkotikahundar möjliggörs på skolorna.

Motionen har skickats på remiss till Förskolenämnden, Grundskolenämnden, Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och Individ- och familjeomsorgsnämnden. Yttrande har också inhämtats från stadsjuristen Anna Lidskog.

I motionen framför motionärerna att narkotikahandeln är ett växande samhällsproblem och en viktig inkomstkälla för de kriminella nätverken. Allt yngre barn används i denna handel som kurirer och langare.

De beskriver vidare att Stadsledningskansliets avdelning Centrum för kunskap och säkerhet (CKS) i oktober 2020 ville initiera ett arbete där alla skolor, förskolor och grundskolor används för att öva polisens narkotikahundar att finna narkotika i ett förebyggande arbete.

Motionärerna anser dock att detta inte är tillräckligt eftersom polismyndighetens övningar inte sker systematiskt och därför vill man möjliggöra för Borås Stad att upphandla sök med narkotikahundar för att möta utbredningen av narkotika och för att komplettera polismyndighetens och kriminalvårdens insatser och öka närvaron på våra skolor. Samtliga nämnder som har yttrat sig säger att insatser i ett förebyggande syfte redan finns men det framkommer också att insatser med narkotikahundar enbart görs när det har kommit in misstanke om droger på i eller kring skolans områden. Det är inte tillräckligt för ett förebyggande av brott med denna karaktär när det gäller våra barn och ungdomars trygghet.

I motionen anges också att Riksförbundet Narkotikafritt Samhälle kräver att skolor upprättar en drogpolicy eller ordningsregler där det framgår att narkotikahundar kan komma att användas i förebyggande insatser för att söka efter narkotika i skolmiljöer.

Centrum för kunskap och säkerhet (CKS) initierade och påbörjade ett samarbete mellan Polisens hundenhets och Borås Stads gymnasieskolor 2018. Polisens hundenhets såg fördelar med att få utbilda och träna sina narkotikahundar i skolmiljöer och Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen såg insatsen som ett bra brottsförebyggande arbete. Insatserna gav ett bra resultat och i oktober 2020 utvecklades samarbetet till att inkludera även förskole- och grundskoleförvaltningarnas skolor och skolområden, efter beslut av respektive förvaltningschef. Information till skolpersonal, elever och vårdnadshavare om insatserna har genomförts. Vi kan därför konstatera att insatserna har effekt men det krävs ytterligare insatser då narkotikan fortsatt blir ett allt större problem.

Samtliga skolor försågs med skyltar och dekalering som anger att skolan och skolområdet är övnings- och utbildningsområde för polisens hundar. Polisen kan i mån av tid på eget initiativ och i samverkan med skolpersonal genomföra övningar och narkotikasök på skolor och på skolområden men även efter önskemål från skolorna där insatserna också bör kompletteras med privata aktörer för en mer frekvent närvaro som även finns tillgänglig som resurs för respektive skolenhet.

Under slutet av 2022 inleddes även ett samarbete med Kriminalvårdens hundenhets, och samarbetet med Borås Stads skolor ska utvecklas under första delen av 2023. De genomför narkotikasök inne på anstalter och inom anstaltsområden med certifierade hundar och utbildade hundförare. De ser, precis som Polisen, ett stort värde i att få utbilda och träna sina hundar i

skolmiljö. Samarbetet kommer att innebära högre frekvens av narkotikasök i förebyggande syfte på och vid våra skolor i Borås Stad.

Yttrande från nämnder

Motionen har remitterats till Förskolenämnden, Grundskolenämnden, Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt Individ- och familjeomsorgsnämnden och samtliga har lämnat yttranden.

Förskolenämnden beslutade att föreslå avslag på motionen med hänvisning till att bruket av narkotikahundar inte är förskolans uppgift utan i stället är ett polisiärt ansvar. Nämnden anser att det är viktigt med trygga utomhusmiljöer på alla förskolor och välkomnar därför att polishundar får tillgång till förskolornas utomhusmiljöer och även inomhusmiljöer efter förskolans öppettider för träning och övning av polisens narkotikahundar. En ledamot (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Grundskolenämnden beslutade att föreslå avslag på motionen och hänvisar till att CKS och Polisens insatser utgör ett starkt stöd till skolorna i det förebyggande och åtgärdande arbetet och den befintliga samverkan bedöms som god. Det finns sedan några år tillbaka redan ett samarbete mellan polisen och Borås Stad om att polisens hundenheter kan utbildas och tränas i skolmiljöer och intilliggande områden. Grundskoleförvaltningen har även ett väl upparbetat samarbete med Polisen vid misstanke om narkotika i skolans lokaler samt en handlingsplan mot bland annat narkotika som beskriver insatser och rutiner för agerande.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutade att föreslå avslag på motionen och hänvisar till den samverkan som funnits sedan 2018 mellan Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen, CKS och polisens hundenheter. Därutöver finns en drogpolicy med handlingsplan för verksamheterna kring det förebyggande arbetet och agerande vid brottsmisstanke. Utifrån identifierade behov förs en dialog mellan CKS och Polismyndigheten och insatser samordnas. Samverkan och handlingsplaner bedöms som fullgoda och väl fungerande. En ledamot (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Individ- och familjeomsorgsnämnden beslutade att föreslå avslag på motionen, eftersom skolorna redan i dag har ett samarbete med Polismyndigheten i Borås och tar hjälp av myndigheten och deras narkotikahundar när det finns misstankar om droger i skolmiljöer. Nämnden delar angelägenheten i att upptäcka och motverka droghandel i skolmiljöer och att användningen av narkotikahundar är ett komplement till annat övrigt förebyggande arbete. Nämnden anser vidare att en upphandling och hantering av narkotikahundar i Borås Stads regi är en omfattande och ansvarsfull uppgift och bör inte bli aktuell såvida inte behovet kan lösas genom skolornas nuvarande samarbete med Polismyndigheten vilket i sådana fall bör utredas först.

Yttrande från stadsjurist

Stadsjuristen Anna Lidskog har lämnat ett yttrande huruvida det finns juridiska förutsättningar för privata aktörer söka efter narkotika i Borås Stads skolor. I sitt yttrande belyser hon vikten av att skilja på brottsutredande och brottsförebyggande åtgärder. Vid konkret misstanke om att narkotika förvaras i en skollokal eller inom skolans område ska Polisen, inte en privat aktör, initiera en sökinsats. Om det däremot inte finns någon konkret misstanke finns inga hinder för en kommun eller privat aktör att vidta brottsförebyggande åtgärder. Bara kännedom om att det kan ske hundsök i skolans lokaler och/eller i närområdet kan antas leda till att personer som avser att gömma narkotika i eller inom skolområden avhåller sig från detta.

För att möjliggöra ovanstående insatser i skolmiljö ska skolans ordningsregler och drogpolicyer innehålla föreskrifter om att skolan i förebyggande syfte kan genomsökas med narkotikahundar, vilket ska kommuniceras med elever och vårdnadshavare. Skolan ska också ha en handlingsplan om hur skolan ska agera om det anträffas narkotika i skolan eller inom skolområdet. Den brottsförebyggande insatsen övergår då till brottsutredande verksamhet och blir därmed polismyndighetens ansvar. Vidare ska sökinsatserna ske vid en tidpunkt då elever inte är i skolan, enligt ett utlåtande från Polismyndighetens rättsavdelning den 15 januari 2016.

Under förutsättning att ovanstående aspekter beaktas gör stadsjuristen bedömningen att det finns juridiska förutsättningar för att med hjälp av en privat aktör söka efter narkotika i Borås Stads skolor.

Beslutsunderlag

1. PM till rektorer i förskola och grundskola 2020-10-02: *Borås Stad utökar sitt samarbete med Polisens hundenhet*
2. PM till vårdnadshavare 2020-10-02: *Borås Stads samarbetar med Polisens hundenhet*

Kommunfullmäktiges beslut expedieras till

1. Förskolenämnden FN.diarium@boras.se
2. GRN.diarium@boras.se
3. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden UN.diarium@boras.se
4. Individ- och familjeomsorgsnämnden ifon.diarium@boras.se
5. Stadsjurist Anna Lidskog anna.lidskog@boras.se

För Sverigedemokraterna,

Andreas Exner (SD)
Kommunalråd

Kristian Silbvers (SD)
Ledamot kommunstyrelsen